SOCIAL MOVEMENT

วันนี้ครูจะไม่พูดพร่ำทำเพลงมาก เพราะวิชาเราไม่มีสอบปลายภาค แต่มีโปรเจคต์ปลายภาค และเนื่องจากนักเรียน<mark>มีงานทุกวิชาท่วมหัว</mark> ครูเลยอยากให้นักเรียน<mark>ทำงานปลายภาคในคาบน</mark>ี้ แล้วค่อยพรีเซนต์วันที่ 6 กค

SOCIAL MOVEMENT

นักเรียนเรียนวิชาสังคมมาเยอะมากกกกก นักเรียนใด้เรียนรู้อะไรจากวิชานี้?

สังคมคืออะไร?

- "เป็นความคิดเกี่ยวกับการสอบถามหรือปัญหาทางสังคมของบุคคลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอดีตหรือปัจจุบัน เป็นการคิดร่วมกัน ของเพื่อนหรือผู้ที่อยู่ในความสัมพันธ์ เป็นความคิดของแต่ละคนและของกลุ่มคน ในเรื่องรอบตัวมนุษย์ ซึ่งมนุษย์ของสังคม แต่ละยุคแต่ละสมัยก็ต้องคิด เพื่อหาทางแกปัญหาหรือทำให้ปัญหาบรรเทาลง ความคิดความอ่านที่ได้ประดิษฐ์คิดคันขึ้น มาแล้ว และใช้การได้ดี ก็จะได้รับการเก็บรักษาสืบทอดจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง" Emory Bogardus
- [คมมะ] น. คนจำนวนหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันตามระเบียบกฎเกณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญร่วมกัน เช่น สังคม ชนบท วงการหรือสมาคมของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น สังคมชาวบ้าน. ว. ที่เกี่ยวกับการพบปะสังสรรค์หรือชุมนุมชน เช่น วงสังคม งานสังคม. (ป.).[คมมะ] น. คนจำนวนหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันตามระเบียบกฎเกณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์ สำคัญร่วมกัน เช่น สังคมชนบท วงการหรือสมาคมของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น สังคมชาวบ้าน. ว. ที่เกี่ยวกับการพบปะสังสรรค์หรือชุมนุมชน เช่น วง สังคม งานสังคม. (ป.).
- สังคม ได้แก่ กลุ่มคนที่อยู่รวมกันอย่างถาวร มีความสนใจร่วมกันหรือคล้ายกัน พื้นที่เดียวกัน มีความรู้สึกเป็นกลุ่มเดียวกัน (บรรพต วีระสัย, 2520 : 41)
- พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2524 : 371) คนจำนวนหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ กันต่อเนื่อง ตามระเบียบกฎเกณฑ์ มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน

อริสโตเติล นักปรัชญาชาวกรีก เป็นผู้กล่าวว่า "มนุษย์เป็นสัตว์สังคม" social animal

- 1. มนุษย์มีระยะของสภาพการเป็นทารกอยู่นาน
- 2. มนุษย์มีความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจ
- 3. ความสามารถของบุคคลแต่ละคนในแต่ละอย่างไม่เท่าเทียมกัน แตกต่างกัน
- 4. มนุษย์มีมันสมองที่มีคุณภาพดีกว่าของสังคมประเภทอื่น

องค์ประกอบของสังคม

- 1. การอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มใหญ่ (Group living)
- 2. อาณาบริเวณหรือดินแดน (Area, Teritory)
- 3. การรู้ว่าใครเป็นพวกเดียวกัน (Discrimination)
- 4. ความสัมพันธ์และการกระทำต่อกัน (Relation and interaction)
- 5. การแบ่งหน้าที่และร่วมมือกัน (Division of Labor and Coorperation)
- 6. ระบบความคิด ความเชื่อ ค่านิยม บรรทัดฐาน (Idea, Value, Norms) (มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช, 2538 : 97 98)

NORMS เราเรียนรู้สังคมได้จากที่ใหน การ socialization ผ่านครอบครัว โรงเรียน องค์กรต่างๆ ทางสังคม ข่าว สื่อ ฯลฯ

<mark>เอกลักษณ์ความเป็นชาติ</mark>

จินตนาการทางสังคมใน โลกหนัง มีแบบใหนบ้าง?

ขัดแย้งระหว่างชาติ

<mark>ชนชั้นที่แตกต่างกัน</mark>

<mark>ภาคภูมิใจในชาติ</mark>

<mark>เผ่าพันธุ์และการปกครอง</mark>

ศาสนา ความเชื้อ ผลประโยชเ

เพศสภาพกับความเชื่อทางสังคม

สังคมจินตนาการ ในโลก ภาพยนตร์มีแบบใหนบ้าง?

ศาสนาและความขัดแย้ง

ชาติพันธุ์และการแบ่งแยก

<mark>็ความแตกต่างของมนุษย์และสัตว์</mark>

จินตนาการทางสังคม คืออะไร?

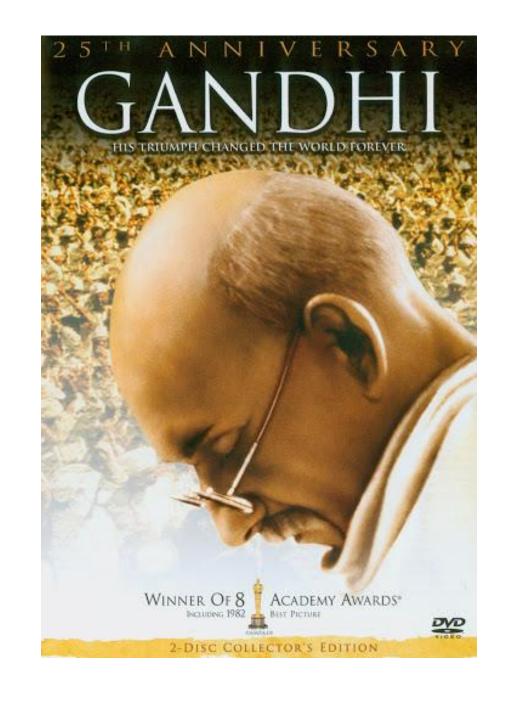
- 1. โดยปกติ เราใช้ชีวิตอยู่ในสังคม มีวิธีคิด ระเบียบ แบบแผน และทำ ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ อย่างที่สังคมหล่อหลอมเรามา เราเคารพเพลง ชาติ เรากราบไหว้คนบางอาชีพ เรามีทัศนคติต่อคนที่สถานะไม่ เหมือนกัน เราเจอชนชั้น ทั้งหมดนี้ แท้จริงแล้ว ไม่ได้เกิดขึ้นเองตาม ธรรมชาติ แต่เกิดจาก "จินตนาการทางสังคม"
- 2. "จินตนาการทางสังคม" (Sociological Imagination) เป็น ศาสตร์วิชา ที่สอนให้สำรวจถึงสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเราในทาง สังคม ว่าเป็นสิ่งที่ถูกสร้าง ถูกจินตนาการขึ้นมา เกิดการ แบ่งแยก เกิดความไม่เท่าเทียม และย้อนกลับมาสำรวจตัวตน และสังคมอีกครั้ง

จินตนาการทางสังคม คืออะไร?

- 3. อะไรที่เป็นจินตนาการทางสังคม? คำตอบคือ สิ่งที่สังคม จินตนาการสร้างขึ้นมา เช่น ความเป็นเพศ ฐานะทาง เศรษฐกิจและชนชั้น ความเป็นชาติ สถานะของเผ่าพันธุ์ ความเป็นศาสนา ฯลฯ ทั้งหมดเกิดจากเงื่อนไขทาง ประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา
- 4. การเข้าใจ "จินตนาการทางสังคม" จะทำให้เข้าใจถึงเพื่อน มนุษย์ เห็นอกเห็นใจ มองว่าทุกคนล้วนเป็นสิ่งมีชีวิตที่ เหมือนกัน แต่ถูกกรอบความคิดทางสังคม ทำให้เกิด จินตนาการแตกต่างกันออกไป

(ศึกษาเพิ่มเติมจากหนังสือของ C. Wright Mills "sociological imagination")

ตัวอย่างของจินตนาการทางสังคม

- 1. ความเป็นเพศ เพศบนโลกใบนี้มีกี่เพศ สถานะทาง เพศแต่ละแบบถูกกำหนดคุณค่า การปฏิบัติทางสังคม ที่ แตกต่างกัน เช่น เพศชาย เพศหญิง LGBTQ ฯลฯ
- 2. ความเป็นชาติ การแบ่งแยกคนออกเป็น "ประเทศ" "ชาติ" ทำให้เกิดจิตสำนึก ความรู้สึก เอกลักษณ์ ที่ แตกต่าง
- สาสนา การแบ่งแยกคนตามความเชื่อ ทำให้เกิดวิถี
 ปฏิบัติ และชีวิตทางสังคมไม่เหมือนกัน
- 4. เชื้อชาติและเผ่าพันธุ์ มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตสปีซีส์ เดียวกัน (ต่างจาก ลิง สุนัข ตะกวด) แต่เรายัง จินตนาการถึงความแตกต่างระหว่างกัน และประพฤติ ปฏิบัติในแนวทางที่ต่างกันออกไป
- **5. สถานะทางเศรษฐกิจ** คนรวย และ คนจน

นักเรียนรู้สึก / คิดเห็นยังใง กับสังคมใทย?

HUMAN RIGHTS REPORT

Thailand faced a serious human rights crisis in 2020. Prime Minister Gen. Prayut Chan-ocha's government imposed restrictions on civil and political rights, particularly freedom of expression, arbitrarily arrested democracy activists, engineered the dissolution of a major opposition political party on politically motivated grounds, and enforced a nationwide state of emergency, using the Covid-19 pandemic as a pretext.

- DISSOLUTION OF THE FUTURE FORWARD PARTY
- YOUTH-LED DEMOCRACY PROTESTS
- STATE OF EMERGENCY. RESTRICTIONS ON FREEDOM OF EXPRESSION
- TORTURE AND ENFORCED DISAPPEARANCE
- LACK OF ACCOUNTABILITY FOR STATE-SPONSORED RIGHTS VIOLATIONS
- HUMAN RIGHTS DEFENDERS
- VIOLENCE AND ABUSES IN THE SOUTHERN BORDER PROVINCES
- GENDER EQUALITY
- REFUGEES. ASYLUM SEEKERS. AND MIGRANT WORKERS

COMMON EXAMPLES OF SOCIAL ISSUES

- POVERTY AND HOMELESSNESS ARE WORLDWIDE PROBLEMS.
- CLIMATE CHANGE. A WARMER. CHANGING CLIMATE IS A THREAT TO THE ENTIRE WORLD
- OVERPOPULATION.
- IMMIGRATION STRESSES. ...
- CIVIL RIGHTS AND RACIAL DISCRIMINATION.
- GENDER INEQUALITY. ...
- HEALTH CARE AVAILABILITY. ...
- CHILDHOOD OBESITY.
- AGGING SOCIETY
- MENTAL HEALTH PROBLEMS

ผู้มีอำนาจ กำหนดกฎเกณฑ์ ค่านิยม ความเชื่อ ผ่านการ socialization ต่างๆ ซึ่ง shape ความสัมพันธ์ทางสังคมของเราด้วย

ระบอบชนชั้น / ระบอบอำนาจนิยม ส่งผลต่อ รูปแบบความสัมพันธ์ในสังคมใทยทั้งสิ้น มากกว่าที่เราคิดมากງງງງງງງງງງງງ ความสัมพันธ์ทางสังคมที่วิชานี้สนใจ คือความสัมพันธ์ที่เรามีปัญหาร่วมกัน และขับเคลื่อนแก้ใขสิ่งนี้ เพื่อสร้าง NORMS ใหม่ๆ ในสังคมร่วมกัน

เรียกว่า SOCAIL MOVEMENT

Social Movement หรือ "การเคลื่อนไหวทางสิงคม" คือ ขบวนการเรียกร้องของกลุ่มคนจำนวนหนึ่งที่ต้องเปลี่ยนแปลงสังคมไปในทิศทางที่ตน ปรารถนา โดยกลุ่มคนจำนวนหนึ่งเหล่านี้อาจมีนับพันหรือนับหมื่น ได้เข้าร่วมเรียกร้องโดยมีการจัดระเบียบทางสังคมอย่างหลวม ๆ ซึ่งแต่ละกลุ่มอาจมีระดับของการมีส่วนร่วม แตกต่างกัน

ลักษณะของ Social Movement

ลักษณะร่วมบางประการของการเคลื่อนใหวทางสังคมคือ ผู้เข้าร่วมเคลื่อนใหวมีจุดมุ่งหมายที่แน่ชัด (goaloriented) และมีความตั้งใจที่จะทำการเปลี่ยนแปลง (intentional change) โดยมีอุดมการณ์ร่วมกันว่าการเคลื่อนใหวจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสังคมในทิศทางที่ตนปรารถนา เช่น การเคลื่อนใหวเพื่อเรียกร้องของกลุ่มสมัชชาคนจน ซึ่งการเคลื่อนใหวเพื่อเรียกร้อง ของกลุ่มสมัชชาคนจน เป็นการเข้าร่วมของกลุ่มต่าง ๆ ที่มีความเชื่อร่วมกันว่า ความ เดือดร้อนที่ชาวบ้านใด้รับนี้เป็นผลจากนโยบายรัฐบาลที่ไม่สามารถจัดสรรทรัพยากรได้อย่างเป็นธรรมโดยกลุ่มผู้เคลื่อนใหวเรียกร้องจะแต่งตั้งตัวแทนหรือแกนนำในการ เคลื่อนใหวเพื่อการเจรจาต่อรอง และถือเป็นลักษณะของการเคลื่อนใหวทางสังคม

กระบวนการของ Social Movement

การเคลื่อนไหวทางสังคมมีกระบวนการเกิดขึ้นที่ละขั้นตอน จนนำไปสู่การเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้อง กล่าวคือ
สภาพการณ์ทางสังคมในขณะนั้น ทำให้กลุ่มผู้เคลื่อนไหวเรียกร้องรู้สึกคับแค้น (strains) เนื่องจากไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการเลือกปฏิบัติเช่นเกิดการเอารัดเอาเปรียบ เมื่อความรู้สึกเช่นนี้เกิดขึ้นกับผู้คนจำนวนมาก ก็นำไปสู่ความเชื่อ (beliefs) ร่วมกันว่าเป็นปัญหาและควรจัดการแก้ไข
หากการพูดคุยประเด็นดังกล่าวขยายไปสู่วงกว้าง และเพิ่มจำนวนคนที่สนับสนุนมากขึ้น (support)
จะนำไปสู่การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดองค์กร (mobilization) โดยระดมทั้งคน เงิน และอื่น ๆ รวมทั้งผู้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
จนทำให้ผู้สนับสนุนเกิดจินตนาการว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะนี้เลวร้าย และต้องการการเปลี่ยนแปลง
ในขั้นนี้จะมีการจัดระเบียบองค์กร (organization) โดยมีองค์กรต่าง ๆ เข้าร่วมและแต่ละองค์กรอาจมีกลยุทธ์หรือเป้าหมายเฉพาะ แต่มีการประสานงานและอุดมการณ์ร่วมกัน เมื่อพัฒนาไปสู่การจัดการองค์กรร่วมกันแล้วจะมีการพัฒนากลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และปฏิบัติการ (action) เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง
เมื่อการปฏิบัติการเกิดขึ้น กลุ่มผู้สูญเสียประโยชน์ก็พยายามจะสลายการเคลื่อนไหวด้วยวิธีการต่าง ๆ (reaction)

ตอนนี้ social media มีอิทธิพลมากๆ กับ social movement ทำให้ขยายกว้างได้ง่ายขึ้น

SOCIAL MOVEMENT: THAILAND

ความสัมพันธ์ที่เราประสบปัญหาร่วมกัน

ประเด็นคำถามเรื่องการเคลื่อนไหวทางสังคมจะว่าแคบก็แคบ จะว่ากว้างก็กว้าง เพราะขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมในปัจจุบันมีความ หลากหลาย ทั้งในแง่พื้นที่ของการเรียกร้อง และประเด็นที่เรียกร้อง

ลองเริ่มที่ใกล้ตัวในประเทศไทย การเรียกร้องของมวลชนทั้งเสื้อเหลืองและเสื้อแดงล้วนเรียกได้ว่าเป็นการเคลื่อนไหวทางสังคมทั้งสิ้น ใน ระดับที่ย่อยลงมา การรณรงค์ปล่อยตัวนักโทษการเมือง การเรียกร้องสิทธิมนุษยชน การเรียกร้องให้มีเสรีภาพในการแสดงออก การ เคลื่อนไหวต่อต้านการสร้างเขื่อน การสร้างโรงงานไฟฟ้าถ่านหินก็ล้วนเป็นการเคลื่อนไหวทางสังคม

ในระดับนานาชาติ การเคลื่อนไหวทางสังคมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและมักปรากฏอยู่บนหน้าข่าวอยู่บ่อยครั้ง คือการเรียกร้องการรักษา สิ่งแวดล้อม เช่น การเคลื่อนไหวของกลุ่มกรีนพีซ ที่มักจะใช้วิธีการประท้วงอย่างสร้างสรรค์ และบางครั้งก็เสี่ยงภัย เช่นการปืนขึ้นไปแขวน ป้ายเรียกร้องให้รักษาสิ่งแวดล้อมบนรูปปั้นพระเยซูคริสต์ที่ประเทศบราซิล

ส่วนขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมที่เป็นกระแสในช่วงสองสามปีมานี้ก็คือการเรียกร้องสิทธิในการแต่งงานของเพศเดียวกัน แต่แม้ว่าการ เรียกร้องทางกฎหมายอาจเพิ่งเกิดขึ้นในช่วงไม่กี่ปี การเรียกร้องให้ยอมรับความหลากหลายทางเพศนั้นเกิดขึ้นมาหลายทศวรรษแล้ว โดย ในหลายเมืองใหญ่มีการจัดการเดินพาเหรด Gay Pride เพื่อสร้างความตระหนักในเรื่องดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม การเคลื่อนไหวทางสังคมไม่จำเป็นต้องเรียกร้องการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ก้าวหน้าขึ้นเสมอไป ดังจะเห็นได้จากการ เคลื่อนไหวต่อต้านผู้อพยพจากประเทศในตะวันออกกลางและแอฟริกาในประเทศหลายแห่งในยุโรป หรือแม้แต่การเดินขบวนของกลุ่มที่ เชื่อในความเหนือกว่าของคนขาวในสหรัฐฯ ซึ่งก่อให้เกิดความวุ่นวายและผู้เสียชีวิตที่เมืองชาร์ลอตส์วิลล์ ประเทศสหรัฐฯ

ครูค่อนข้างเชื่อในพลังของคนตัวเล็กๆ LITTLE BIG PEOPLE

นับดาว องค์อภิชาติ ผู้สร้าง Miss Deaf
Thailand เวทีนางงามที่ทำให้คนหูหนวกได้ทำตาม
ผัน - The Cloud (readthecloud.co)

วิธีลดขยะพลาสติกฉบับพระสงฆ์ที่ช่วยแก้ปัญหาโลกร้อนด้วย การแปรรูป 'พลาสติก' ให้เป็น 'จีวร' (readthecloud.co)

เรือนจำชั่วคราวเขาไม้แก้ว เรือนจำไร้รั้วบนพื้นที่เกษตร พันไร่ที่คืนคนใหม่สู่สังคมด้วยศาสตร์พระราชา - The Cloud (readthecloud.co)

มูลนิธิสืบฯ กับ TEELOR-SU กาแฟของชาวบ้านกลุ่มเล็ก ที่แอบรักษาป่าใหญ่ให้คนไทยทั้งชาติ - The Cloud (readthecloud.co)

"วิชาทักษะแห่งความสุข" มะขวัญ วิภาดา อาจารย์ที่พาไป เข้าใจความสุขบนโลกที่เศร้าลง - The Potential

โปรเจกต์สร้าง Contact Center ทีมงานผู้พิการล้วนที่ เปลี่ยนชีวิตผู้พิการให้เป็น 'พนักงานคนหนึ่ง' - The Cloud (readthecloud.co)

และวิชานี้ เชื่อในพลังของนักเรียน มากา

LITTLE BIG STUDENT

ได้เวลาที่นักเรียนจะออกไปทำอะไรสักอย่าง

โปรเจคต์ เลือกทำได้ 2 แบบ

า. ให้ความรู้

เชิญชวนเพื่อนๆ มารู้จัก "ประเด็นทางสังคม" ในเมืองไทย ที่กลุ่มสนใจ 2. ทำงานจิตอาสา ที่เราพอจะทำได้

1. ให้ความรู้

เชิญชวนเพื่อนๆ มารู้จัก "ประเด็นทางสังคม" ในเมืองไทย ที่กลุ่มสนใจ POINT: สร้างความเข้าใจในสังคม (create awareness) + รู้ช่องทาง support

1.เลือกประเด็นที่กลุ่มสนใจ

2.ค้นคว้าหาข้อมูล (งานวิจัย / ข่าว / ไทย-ตปท / ตัวอย่าง / ช่องทาง)

3.รายงาน (รูปแบบที่สนใจ ทำเป็น slide มาเลยก็ได้)

- เรื่องราวของประเด็นที่สนใจ (คืออะไร / เกิดขึ้นได้ยังไง / กระแสที่เกิดขึ้นเป็นยังไง / เคส / ผลที่เกิดขึ้น / ช่องทางใน การซัพพอร์ตสิ่งนี้ / อื่นๆ)
- ความรู้สึกและความคิดเห็นของทุกคนในกลุ่มต่อประเด็นนี้
 (อะไรที่ทำให้เราอินกับมัน)
- ช่องทาง support สิ่งนี้

4.นำเสนอ

POINT: ลงมือทำจริง ๆ ในสิ่งที่สนใจ + รู้ช่องทาง support

<mark>2.</mark> ทำงานจิตอาสา

ที่เราพอจะทำใด้

เลือกที่ง่าย ทำได้เลย

1.เลือกประเด็นที่กลุ่มสนใจ

2.แชร์ใอเดียวิธีการ + ลงมือทำ

3.รายงาน (รูปแบบที่สนใจ ทำเป็น slide มาเลยก็ได้)

- เรื่องราวของประเด็นที่สนใจ (คืออะไร / เกิดขึ้นได้ยังไง / ผล ที่เกิดขึ้น / ช่องทางในการซัพพอร์ตสิ่งนี้ / ทำไมกลุ่มอยาก ทำสิ่งนี้)
- เรื่องราวการลงมือทำ (ทำอะไร / ยังไง / ผลเป็นยังไง)
- ความรู้สึกและความคิดเห็นของทุกคนในการทำสิ่งนี้

4.นำเสนอ

SOCIAL MOVEMENT